

deien, per evitar l'augment. Com a nota còmica, el primer que vaig apuntar va ser un que va venir a buscar-me per un veí, no va regatejar gens... però no em va pagar mai.

—*Durant aquests anys hi haurà hagut èpoques d'epidèmies en que haurà estat necessari multiplicar-se per acudir a tot arreu. ¿Les recorda?*

—Epidèmia maligna no n'hi ha hagut cap. Les més copioses foren les de la «grippe», principalment la que en deien «grippe espanyola»; en un dia vaig fer més de 60 visites. Sortia al matí a les 6 i no parava fins al vespre. Sort que jo no la vaig agafar i vaig poguer atendre a tothom.

—*Quins eren els remeis més corrents antigament?*

—En els meus primers temps els remeis més corrents eren els casolans. Tothom tenia a l'armari el calaix de les herbes, i es feien les tisanes i les untures amb oli d'orenetes, unguent d'en Panxo, etc., coses moltes vegades inútils i sempre poc higièniques. Jo, com que havia estudiat terapèutica amb el Dr. Carulla, era molt modern en quant a farmàcia, de tal manera que vaig fer una recepte amb 8 grams de salicilat de sosa i l'apotecari Sr. Huguet la trobà exagerada i no va posar-hi tota la quantitat que marcava. Els remeis que més es prodigaven eren, com ara, el bicarbonat i les aspirines, però el ferro, la quina, l'opi i el mercuri tenien moltes aplicacions i eren les columnes de la terapèutica d'aquells temps.

—*¿Vostè prefereix les fórmules o els específics?*

—Jo era, i sóc, partidari de les fórmules. En elles 3 o 4 medicaments s'ajunten i, segons la sintomalogia i les condicions del malalt, s'augmenta l'un o l'altre, és a dir, s'ajusta al malalt. És semblant a un vestit a mida, que sempre s'adapta més bé que un de confeccionat. Amb la particularitat que sempre s'estalvia econòmicament, concepte que jo sempre he procurat tenir en compte. No cal dir que les fórmules clàssiques (aixarops, granulats, i particularment els injectables) han d'ésser específics, doncs són adequats per cada malaltia.

—*¿Quins considera els millors descobriments en l'ordre de medicaments?*

—Fa pocs anys s'han fet grans descobriments i s'ha augmentat el caudal farmacològic amb uns medicaments verament meravellosos. Els antibiòtics, penicilines, cortisones i demés drogues han canviat l'actuació del metge, poguent-se dir que abans cuidava els malalts i ara els cura.

La vida s'ha perllongat, doncs les tifoides i les pulmonies segaven la vida en el floret de la joventut, particularment la tuberculosi, amb aquella herència tan trista que es veia en una família caure l'un darrera l'altre sense remissió. Ni les cures ni els medicaments, ni els sanatoris podien fer res per canviar aquell pronòstic fatal, i això sempre en la joventut i a molts milers anyals en cada país.

—*Per acabar, Sr. Bonet, ¿alguna anècdota o cas curiós que hagi viscut?*

—No falta de tant en tant la nota còmica, és la sal de la vida. Aquella dona que li feia mal la trinxina de les faldilles, aquella que tenia un dolor a la muia i l'altra que li dolien els pernils; un vell convallescent de la «grippe» que va plorar tot el dia perquè li vaig dir que podia menjar de tot, creient que l'havia «deshauciat», i aquell que tenia una petita ferida a la cama i li va semblar que ja tenia el tètanos: vingueren a buscar-me a la nit, vaig trobar la casa trasbalsada, les dones plorant; les veïnes pujant i baixant, i jo,